

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	2	3	7
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	3
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 3rd Semester
(2122)

PSYCHOLOGY (In all Mediums)

Paper—Experimental Psychology—I

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 70

Note :— Attempt **five** questions in all, selecting **one** question from each unit. Question No. **1** is compulsory. All questions carry equal marks.

I. Write brief answers (**25-30** words each) to any **seven** of the following :

- (a) Dendrites
- (b) Temporal Lobe
- (c) Broca's area.
- (d) Organ of Corti
- (e) Cones
- (f) Optic Nerve
- (g) Weber's law
- (h) Point of Subjective Equality
- (i) Method of Average Errors
- (j) Conditioned Response
- (k) Backward conditioning
- (l) Variable Ratio Schedule of reinforcement

7×2=14

UNIT—I

- II. Describe the structure and functioning of a neuron with the help of a well illustrated diagram. 14
- III. Explain the various parts of human brain and their functioning. 14

UNIT—II

- IV. Explain the structure and functioning of human eye with the help of a labeled diagram. 14
- V. Critically evaluate theories of hearing documenting weaknesses of each theory. 14

UNIT—III

- VI. What is Differential Threshold ? Explain the procedure to determine Differential Threshold by the Method of Limits taking hypothetical data. 4,10
- VII. Explain the Method of Constant Stimuli in detail 14

UNIT—IV

- VIII. Discuss in detail the concepts and principles of operant conditioning. 14
- IX. Explain the basic elements of observational learning quoting experimental work carried out in the field. 14

(हिन्दी माध्यम)

नोट :— सभी में से पांच प्रश्न करें, प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें।
प्रश्न नं. I अनिवार्य है। सभी प्रश्नों के समान अंक है।

- I. निम्नलिखित में से किन्हीं सात के संक्षिप्त उत्तर 25-30 शब्दों में लिखिए :
- (a) डेन्ड्राइट्स
 - (b) टेम्पोरल लोब
 - (c) ब्रोका का क्षेत्र
 - (d) कोर्टी का अंग
 - (e) शंकु
 - (f) ऑप्टिक तंत्रिका
 - (g) वेबर का कानून
 - (h) व्यक्तिपरक समानता का बिंदु
 - (i) औसत त्रुटियों की विधि
 - (j) वातानुकूलित प्रतिक्रिया
 - (k) पिछड़ी अवस्था
 - (l) सुदृढीकरण की चर अनुपात अनुसूची। 7×2=14

ਯੂਨਿਟ-1

- II. ਏਕ ਸਚਿਤਰ ਆਰੇਖ ਕੀ ਸਹਾਯਤਾ ਸੇ ਏਕ ਨਯੂਰੌਨ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ ਔਰ ਕਾਰਯਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕਰੇਂ। 14
- III. ਮਾਨਵ ਮਸਤਿਸ਼ਕ ਕੇ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਗੋਂ ਔਰ ਉਨਕੀ ਕਾਰਯਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੋ ਸਮਝਾਓ। 14

ਯੂਨਿਟ-2

- IV. ਨਾਮਾੰਕਿਤ ਚਿਤਰ ਕੀ ਸਹਾਯਤਾ ਸੇ ਮਾਨਵ ਨੇਤ੍ਰ ਕੀ ਸੰਰਚਨਾ ਏਵੰ ਕਾਰਯਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕੋ ਸਮਝਾਓ। 14
- V. ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਯੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਸੁਨਵਾਓ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤੋਂ ਕਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੂਲਯਾਂਕਨ ਕਰੇਂ। 14

ਯੂਨਿਟ-3

- VI. ਵਿਭੇਦਕ ਦੇਹਲੀ ਕਯਾ ਹੈ ? ਕਾਲਪਨਿਕ ਡੇਟਾ ਲੇਨੇ ਵਾਲੀ ਸੀਮਾ ਕੀ ਵਿਧਿ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭੇਦਕ ਦੇਹਲੀ ਨਿਧਾਰਿਤ ਕਰਨੇ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੇਂ। 4,10
- VII. ਸਥਿਰ ਉਦੀਪਨ ਕੀ ਵਿਧਿ ਕੋ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ ਸਮਝਾਓ। 14

ਯੂਨਿਟ-4

- VIII. ਕਾਰਯਵਾਹਕ ਅਵਸਥਾ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾਔਂ ਔਰ ਸਿਧਾਂਤੋਂ ਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ। 14
- IX. ਕ੍ਸ਼ੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਕੀਏ ਗਏ ਪ੍ਰਾਯੋਗਿਕ ਕਾਰਯ ਕੋ ਪੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਪ੍ਰੇਕਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਿਗਮ ਕੇ ਮੂਲ ਤਤ੍ਵੋਂ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਯੋ। 14

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

- I. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ (ਹਰੇਕ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ) ਲਿਖੋ :

- (a) ਡੈਂਡਰਾਈਟਸ
- (b) ਟੈਂਪੋਰਲ ਲੋਬ
- (c) ਬਰੋਕਾ ਦਾ ਖੇਤਰ
- (d) ਕੋਰਟੀ ਦਾ ਅੰਗ
- (e) ਸ਼ੰਕੂ

- (f) ਆਪਟਿਕ ਨਰਵ
- (g) ਵੇਬਰ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ
- (h) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਬਿੰਦੂ
- (i) ਔਸਤ ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਧੀ
- (j) ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਪ੍ਰਤਿਕ੍ਰਿਆ
- (k) ਬੈਕਵਰਡ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ
- (l) ਰੀਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਦਾ ਵੇਰੀਏਬਲ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸੂਚੀ। 7×2=14

ਯੂਨਿਟ-I

- II. ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿੱਤਰਿਤ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਨਿਊਰੋਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 14
- III. ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਲੇਬਲ ਵਾਲੇ ਚਿੱਤਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14
- V. ਹਰੇਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 14

ਯੂਨਿਟ-III

- VI. ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਕੀ ਹੈ ? ਕਾਲਪਨਿਕ ਡੇਟਾ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 4,10
- VII. ਨਿਰੰਤਰ ਉਤੇਜਨਾ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ। 14

ਯੂਨਿਟ-IV

- VIII. ਓਪਰੇਟ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14
- IX. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਕੰਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰੀਖਣ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 14